

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP,
SELMEC-BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS ÉRTESETŐJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedre 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések megállapodás szerint számítanak.
Nyilvánterjék 20 fillér.

Feladás szerkesztő és lapfajladonos:
KUTI ISTVÁN.

Az expediciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő
Joerges Ágost özvegye és fia
éleghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők

MEGJELLEN MINDEN VÁSÁRNAP.

A népszanatoriumokról.

Irtja: Lukács György főispán.

Hazánkban 70—75 ezer ember pusztul el évente tüdővészben. Tehát az összes halálások egy nyolcadrészt teszi ki a tüdővész pusztítása. A tüdővész egymaga kétszer annyi életet ragad el évente, mint az összes többi fertőző betegség (tifusz, vörheny, difteritisz, himlő stb.) együttvéve.

Ezek az áldozatok átlag hat-nyolc évben keresztül sanyalódnak, amíg megváltja őket szenvedésüktől a halál. Állandóan félmillió tehát a tüdővész betegek száma szegény hazánkban! Ennek a félmillió embernek egyharmada nagyon korlátolt munkabírással rendelkezik. Tessék kiszámítani, mennyi keresmény, mennyi munkabér megy veszendőbe. És tessék hozzászámítani ehhez azt is, hogy eme pusztuló áldozatok ápolása, gondozása mennyi munkaerőt köt le, mely különben produktív munkát végezne. Sok-sok millió megy veszendőbe, sok-sok érték kallódik el.

De ez az éremnek csak egyik oldala. Az ellenoldalon ott van a sok szenvedés, sok köny és sóhaj, amit a kór okoz, meg az a szivertépő keserűség, mely az elhagyottak, a gondozásra szoruló lelkében

halmozódik föl, akik mellől idő előtt kihál az eltartó, a kenyérkereső, a támasz.

Szülők keserve, hitvesek zokogása, gyermekek kétségbeesése: óh semmi sem oly változatos, semmi sem oly káprázatos sokoldalú, melyeket a tüdővész idéz elő.

Szabad-e közönnnyel tümnünk, hogy ezt a kevés magyart ily kétségbeesetten tizedelje egy kór, amely, el pedig megtudunk küzdeni?

A tudomány rég kimutatta, hogy a tüdővést biztosan lehet gyógyítani, csak idejében kell hozzáfogni.

A sanatoriumokban nemcsak sikerrel gyógyítják az idejében fölvetett tüdővész beteget, hanem — ami a közvetlen gyógyításnál még nagyobb jelentőséggel bír, mindenki, aki onnan kikerül, főlesküldött katonája és buzgó apostola azoknak az okos életrendi szabályoknak, melyek megtartásával egészségünket megőrizhetjük és a tovább ragályozást meggátolhatjuk. A sanatoriumok utján tehát az egészség megbecsülésének, az e végből való okosan élésk szellemét igazán gyakorlati eredménnyel ilthetjük át a társadalomba.

A tüdővész betegek sanatoriumi kezelésének ügyére először a kiváló tudós és

emberbarát: *Koranyi Frigyes* hívta föl nyomtatékosan a magyar társadalom figyelmét és áldozatkészségét. Lelkes agitációjának eredménye gyanút áll és működik az Erzsébet sanatorium, ez a mintaszertlen be rendezett intézet.

De mi ez az egy intézet azzal az általános nagy veszedelemmel, azzal az állandó nagy emberadóval szemben, melynek arányaihoz képest a háború pusztításait majdnem kicsinyeseknek nevezhetők?

A magyar hazának pedig szétszórva van minden fiára, kiváltképpen azokra, akik java munkabíró korukban produktív tagjai a nemzetnek. Már pedig a tüdővész legsűrűbben éppen ezeknek a sorából szedi áldozatait.

Nemcsak emberiségé, hanem hazafiai kötelességünk tehát, hogy erőlyesen fölvegyük a harcot minden vonalon, ezzel a nemzeti veszedelemmel.

Legégetőbb a baj a magyar alföldön, ahol legiragadmatlanabbul pusztít a tüdővész.

Szervezkedtnél tehát ami jó magyar népünk megmentésére és 1901. évi december hónapban, a népszerű magyar királyi herceg *József* ő fensége védősége alatt egyesületet alakítottunk, amelynek célja az, hogy

ványhozásba. Az ügyvédben az akkori rendiség a társadalmi rend ellenségét látta, a békesség megzavarójának minden jó ügy megrontójának tartotta. Semmi sem jellemzőbb a régi rendiségnek az ügyvédekkel alkotott felfogására és az avas államférfiaknak róluk táplált véleményére, mint *Haynaunak* egy mondanása.

Amitkor 5 borzostó munkáját végezte itt, egy jó öreg barátomat, aki már 1825-ben képviselő volt, 1848-ban pedig Kossuth enklote alatt álló honvédelmi bizottságban, mint tag szerepelt, megidézték a vértörvénysék elé.

Nyolc napig ült az Ujéjletheben, amikor egyszer csak váratlanul szabadon bocsájtották.

Sietett haza, hogy még csak közelében se legyen az Ujéjlethelek.

Három nap múlva aztán intést kapott, hogy köszönje meg szabadulását Haynaunak.

Feljött hát Pestre és kihallgatásra jelentkezett a teljhatalom császári biztósánál, megköszönni, hogy nyolcadnapra szabad lett.

Ekkor Haynaun — szószerint idézem — ezt mondta neki:

— Hjah, tudja az ugy volt. Az én elvem az, hogyha zsidó: vegyék el a pénzét, ha pap: ötven bot, vagy városfőgész: ha prókator, akkor fel kell kötni keresztbe kell törni, olajban kell megfőzni; hogyha birtokos gazda, menjen hazai!

Ez a felfogás az ügyvédekkel a francia forradalommal kezdődött és a júlusi, meg a februári forradalommal még erősödött.

Inkompatibilitás 1848 előtt.

Irtja: Eötvös Károly.

Mindenek előtt megjegyzem, hogy amikor inkompatibilitásról írok: sem a politikát nem akarom érinteni, sem tudományos alaposággal nem akarok a fejelegetésekbe bocsátkozni, mert hiszen 1848 előtt a mai értelemben vett összeférhetelenség nem is lehetett minálunk.

Nem függött senki az államtól, de az állam sem függött senkitől. Az államnak nem voltak vasutai, sem tengeri, sem folyamhajózása, táv-írója, postája, egyedűrsága, telefonja, gépgyárai, vasművei, nem volt tulajdonképpen semmije, még tisztiviseleje sem a mai értelemben, amikor ma több mint 50.000 tisztivelő felett rendelkezik.

Akkor volt egy kancellárja Bécsben, egy helytartó tanácsa Budán, néhány sótszékje, néhány harmincadosa, egy pár vicispánja, egy főtörvényszéke, — az állam pedig egyébként nem avatkozott a társadalom dolgába. Az igaz, hogy nem is kért tőle semmit, hiszen a század elején Magyarország egész hadi adója 2 millió kétszáz ezer forint volt, ma ellenben 500 millió felel mozog budgtitnk.

Hogy mi lehetett akkoriban az inkompatibilitás, azt ugy tudjuk meg, ha vizsgáljuk kikből állott az akkori országgyűlés.

Veszem az 1843-iki országgyűlést, amelynek tagjai voltak: négy prépost, nyolc apátur, hat kanonok, harminc királyi táblai bíró, száznégy

vármegyei követ, akik közül azonban csak 98 jelent meg. Ezek között volt 25 alispán, 3 jászkun hajdu főkapitány, aki manapság főispán számba menne; volt 12 megyei főjegyző, 8 megyei főszolgabíró, 5 megyei főügyés, 2 hadi főadószedő, 40 táblabíró, 1 helytartó tanácsos, 1 kerületi táblabíró. Ez volt akkor az igazi népképviselet.

Látnivaló, hogy az iparral, kereskedelemmel foglalkozóknak, a tudományos karoknak ezek közt semmi nyomuk, de az ügyvédeknek sem!

A régi rendi társadalom fúrcsán volt az ügyvédekkel. 1848 előtt Magyarországon az ügyvédi kar, intézmény bizonyos tekintetben más volt, mint Európa nyugatán, az ugynevezett művelt nemzeteknél. Nálunk az ügyvédek még osztályba tartoztak.

Az első a tabularis prokurátorok alkották, akik csak Pesten laktak, egy-kettő Budán volt és akik csak nemesi főurakkal foglalkoztak; azután tisztí fiskálisok, a magistratális prokurátorok, megyék, városok, egyháztestületek, káptalanok ügyvédei.

Aki ügyvéd ezen kívül esett, azt nevezték: «campetis advócátus»-nak, magyarul mezei ügyvédnek, akiknek sorából a régi nemzeti karok és rendek az ország törvényhozásába bizonyára nem választottak senkit képviselőnek.

Hiszem Magyarország legnagyobb ügyvédje és nagy történelmi alakja: *Kossuth Lajos* csak 1847-ben, 45 éves korában tudott bejutni a tör-

szegénysorsu tüdővész betegek részére népszanatoriumokat létesítsen, szerte az országban.

Van már kész tervünk is, a népszanatoriumok normál-típusa, melyet kiváló megalkotója *Czigler Győző* műegyetemi tanár az úgy iránt érzett nemcsak lelkesedésből ajánlékba készítet nekünk.

Am még mindig nincs annyi tőkénk, hogy építhetnénk. De hisszük, hogy az első népszanatorium felépítéséhez szükséges összeget mihamarabb megszerezzük, ha megszerezük, ha megsegít a magyar hazafias társadalom és *sorsjártékunkat*, melynek nyeresi ereiyei is igen kedvezőek, felkarolja.

Nehéz napokat él a magyar közönség. Ez a tüdőbetegek megmentésére bizvást lesz egy koronája. És minden egyes fillér egy nagy nemzeti célra fordíthat; e mellett az áldozatkészség közönség, Fortunaistenasszony kedvezése folytán, értékes nyereseményhez juthat.

Mentsük meg a tüdőbetegeket!

A beszercebányai kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.

Folyó évi szeptember hó 30-án tartotta a nyári szünet után a kamara első közgyűlést ifj. Rosenauer Lajos alelnök elnöklété alatt.

Elnöklő — sajnálattal emlékezett meg Flitner Károly kamarai elnök betegségről, mely a közgyűlés vezetésében akadályozza, majd jelentést tett a július és augusztus havi szünet alatt elintézt ügyekről, a soproni házfelavataási ünnepélyről és országos kamarai értekezletről, továbbá a város polgármesteréről és a megyei alispánról kiintézésük — és a püspöksélt székfoglalója alkalmából tett tiszteletéről.

A napirend fontosabb tárgyai voltak a kereskedelmi miniszter úrnak rendelete a tanonc és segédmunka kiállításokra vonatkozólag, melyek 1906-ban volnának kamarakészerte rendezendők.

A közgyűlés tudomásul vette elnökség jelentését azon felterjesztéséről, hogy e kiállítások, te-

kinthet a mostani inséges helyzetre, későbbre halasztassanak, különben meglete a maga észrevételeit és javaslatait a kiállítások rendezésére nézve, melyek az ez ügyben tartandó országos értekezleten a kamara részéről érvényesítendők. Losonc város vásári és piaci rendtartási szabályzatát némi módosítással jóváhagyásra ajánlotta.

A miniszter ur az ipartörvény módosításához összeállított anyaggyűjtemény két első kötetét elküldvén, a közgyűlés ezt köszönetlően vette, s a miniszter urnak az ipartörvény revíziójára irányuló törekvéséről a kamara hálás köszönetét jelenteni rendelte, s egyuttal felkérte, hogy a műből még 10 példányt elküldeni sziveskedjék, hogy ezek az iparvezetők között szíveszthatók s véleményük a revízió kérdésében meghallgatható legyen.

Az igazságügyminiszterium által közölt új szövetkezeti törvénytervezetet, miután abban a kamara kívánalmái érvényre nem jutnak a közgyűlés még az általános tárgyalás alapjául sem fogadta el és felkérte a miniszter urat, hogy új, a kamara kívánalmainak megfelelő törvénytervezet kidolgozása tekintetében járjon közben. Ha netalán a tervezet mégis tárgyalás alá vétetnék, a részletekre vonatkozó észrevételeit megtehetni magának fenntartotta.

Ipolynyék közönségnek 4 és Breznóbánya városának 2 új országos vásár engedélyezése iránti kérvényét a közgyűlés nem pártolta.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara által kidolgozott egységes vásárrendtartást sok tekintetben kifogásolandónak találta, különben konstátálta azt, hogy a vásárugy a kamarai kerületben már rendezve van, s így erre nézve a törve volt szabályozás szükségét nem képezi.

Pártolándónak találta a közgyűlés a kassai társakamarának a látszeres iparnak képestéséhez kötése ügyében; a nagyváradi kamarának a szeszgyárosoknak érdekeiben az amerikai kukorica szállítmányok díjkezdvevénye ügyében; a soproni kamarának a szárazvámi krétaiparnak a külfölddel kötendő vászerzűsdéknél leendő megvédése ügyében intézett feliratait: ellenben napirendre tért a soproni kamarának a képviselő választói jog kiterjesztése ügyében és a nagyváradi és bihar megyei kiskereskedők társulatának a végrehajtási Örvény reformja ellen intézett feliratait. Több kérvényezés ügy elintézése, és Báth közység helypénztarifájának módosítása iránti kérvényének pártolása után a közgyűlés véget ért.

jogosultsága van: függetlenül tenni a képviselőt az államtól, a kormánytól és a kormányt a képviselőt illetéktelen befolyásától.

A kormány 1848 előtt is iparkodott befolyást gyakorolni a képviselőkre, de az nagy különbség az akkor, meg a mostani viszonyok között. Akkor az ellenzéki képviselőkre akartak befolyást gyakorolni.

Ha a 48 előtti országgyűléseken tehetséggel, kiváló képességgel, szónoki kvalitással kitűnt egy ellenzéki képviselő, a kormányban első dolga volt őt magának megszerezni, szép szerével, ha lehetett, ha ellenben nem sikerült, akkor lehetetlenné tenni minden módon.

Igy lett Nagy Pál gróf Pálffy Ferenc uradalmának számtartója, Szerencs István kir. táblai bíró, később a király személylincné, Ragályi Tamás kir. táblai bíró, Vay Ábrahámot pedig grófnak tetik meg.

De voltak olyan ellenzéki férfiak, akiknek semmi sem fogott: így Deák Antal, Deák Ferenc bátyja; legidősebb Pázmány Dénes, ifj. Balogh János, báró Wesselényi Miklós. Ezek ellen felségserzési pert indított a kormány, mert az alkotmány békeségét féltették tőlük.

Balogh Jánost például szintén perbe fogták, mert 1835-ben az országgyűlésen ezt mondotta:

— Én nem látom, hogy báró Wesselényi Miklós mivel sértette meg a királyt és az alkotmányt. Én az ő szavai magamévá teszem.

Színház.

Az északmagyarországi színikerület színtársulata f. hó 4-én érkezett városunkba, amikor megis kezdette előadásait. Megnyitó előadásul *Katalin* volt tervezve, tekintettel azonban arra, hogy a társulat több tagja az utazás alatt meghűlt, azt csak másnap adhatták előt.

Tavaly óta nagy változás történt e névsorban. Erdekölődéssel kerestük Szalai Vilma és Remete nevet, de ők — akik a társulat legjobbjai közé tartoztak, — magváltak a társulattól. Azonban az új erők, mint az eddig látottakból tapasztaljuk, valószínűleg méltó utódai lesznek.

Lendvai Micinek még nem volt alkalma bemutatkozni, csupán a *Katalin*-ban, melyben azonban nem érvényesülhetett sem játékkal, sem hangjával megkülönböztetés miatt; miéért is a *Kurucz-furfang*-ban sem szerepelt.

Kedden Valabreque *A minta férj* című francia vígjáték volt a megnyitó előadás. Ebben mutatkozott be Bokodi Mariska, mint Jouvein Alfred (Kiss M.) neje, mely alkalommal már is sok tapost és tetszést (különösen a szélső jobb és baloldalon) aratott; előre is megjósolhatjuk, hogy közönségünk kedveltei közé fog tartozni. Méltó férje volt Kiss Miklós. Állandóan vígan tartotta a közönséget Szeldényi Emilia ügyes mimikájával és Szabados László ügy ötleteivel. Előhűen játszottta Cs. Radó Rózi Chementina s Ladányi Imre dr. Thibaudier szerepét.

Szerdán adták elő *Katalin orosz cárnő*-t, dr. Béli Izor operettjét, melynek főszerepét Halmainé játszotta teljes élothűséggel s kiváló szép hangjával méltó tetszést aratott. — Gearmin hadnagyszerepét Lendvai Mici játszotta csinos jelmezekben, de mint fűntebb is jeleztek gyengélkedése miatt nem érvényesülhetett kellőképpen, bár így is sok tapost érdemelt ki. Sz. Vég Gizi (Anica) bár egy Sz. betűvel megszaporodott neve, hálás szerepét ép oly kedvesen adta elő, mint azelőtt. Szinte megsajnáljuk, mikor a cárnő szigorú parancsa elválasztotta kedvesétől. Timár Béla a már nála megszokott hűséggel játszotta Burranoff kormányzó szerepét, s rögtönzött ötleteit mint rendezés, most is többé-kevésbé jól sikerültek. Becsületemre. — Megújraztatták Bokodi Mariska úgysen előadott orosz népies táncát, melynek előadása nagy tehetségre vall.

A terem ez estélyen tömve volt.

Csütörtökön került szíure nagy számú kö-

1848 előtt még negyvennyolc város is küldött követeket.

Ezek között sem volt iparral, kereskedelmel foglalkozó, vagy tudományt művelő.

A városok is polgármestert, főügyészt, főjegyzőt, főkapitányt, néhány város pedig második követnek tanácsbölt küldött.

Nem volt akkor képviselő bankigazgató, mert bank nem volt, sem takarékpénztári igazgató, sem részvényes, sem vasúttulató, sem visszabálozó, mert ilyeneknek híruk-hamuk sem volt; azaz hogy volt mégis egy részvénytársaság, melynek még Deák Ferenc is részvényese volt, de osztalékot sohasem kapott.

A lánchid alapításának kérdése volt nálunk az első közgazdasági és pénzügyi kérdés, noha a közgazdasági életet valami nagyon nem segítette elő, de nem is azért készült a lánchid, hogy a budaiak átmenessenek Pestre s a pestiek átmenessenek Budára, avval az országgyűlés édeskevénye törődött, hanem azért létesítették, hogy legyen hid, amelyen a nemes ember is fizet vámot.

Gróf Cziráky Antal kancellár azonban kifogott mindenkin. Boszusan mondta, hogy ő pedig nem megy át a hidon; egész családja utálja ugyan a vizet, de inkább csolnakot csinálna, semhogy két krajcárt fizessen, ha valahová menni akar.

1848 előtt is voltak azonban összeférhetlenségű esetek.

Az inkompatibilitásnak egyetlen egy elvi

A kormány leirt Barsvármegyéhez, hogy mivel Balogh János zenebona ember, nem békeséges természetű, a törvényt nem tiszteli, küldjön más képviselőt, aki jobban tessék.

Barsvármegye pedig feleletül újra követnek küldötte Balogh Jánost.

Ugyanígy járt gróf Ráday Gedeon is. Ekkor az országgyűlés Deák Ferenc vezetés alatt, elhatározta, hogy mindaddig, amíg gróf Ráday Gedeon ellen a király, vagy a kormány ezt az összeférhetlenségi kifogást teszi, sem ujonoktat, sem adót nem szavaz meg, a kormány előterjesztéseit nem hagyja jóvá.

Alkotmányviszonyaink történetében ez egyike a legszörű kérdéseinek.

De a vármegyék a saját részükről szintén állítottak fel összeférhetlenségi korlátokat.

A kormány a követek részéről békés hajtámot, törvénytiszteletet kívánt; a vármegyék pedig esküt vettek követüktől, hogy sem az országgyűlés ideje alatt, sem a berekesztéstől számított 8, vagy 6 évig a kormánytól semmi hivatalát, kitüntetését, bírltetet, szóval semmi kedvezést a világon el nem fogad.

Akik ellenkezőt cselekszenek, azok mint a közállomány megrontói, megbélyegzett emberek. — «vármegyéknek» pedig őket többé ne lássuk.

Körülbelül erre szorított 1848 előtt az inkompatibilitás.

zónség előtt ifj. Bokor József *A kuriefurfang*-ja, melyben ölt. Beneknény unokája szerepét Lendvai helyett. Sz. Végli Gizi játszóca megszokott ügyességével s. így Beddők Katka leányuk szerepe békés Mariskára jutott. Hűen játszotta Timár Bogárdi Lőrinc felülését, melyet ügyesen játszó diákja (Kiss) tanácsára elismert. Megismételték a közönség előadott fánót, melynél ugyan, mint minden eredeti magyar fánónál a baloldali szórólábemelésék sima lejtéssel pótolhatók lehetnek volna.

A szindarobot Ábrányi Emil *Október hatodikán* című költeményének elszavalása okozta meg, melyet Halmai I. szavalt el lelkesedéssel.

Pénteken *Mongodiv ur felesége* című francia bohózat került színpadra szintén nagy számu közönséggel. *Mongodiv ur* (Szabados) folytonosan nevelésre kényszerítette a közönséget, melyben nagy segítségére volt Rosalie néje (Szelenyi Emilia) a nagynénnek ügyesen előadott szerepével. Bokodi Mariska természetesen módonnal játszott Lucienne szerepét. Kitént erélyes fellépésére Ludányi Fongorolles festő szerepében és Kiss M. mint egyelőttük földig érő hajlongással való s hosszú orrával. Természetesen adta elő Cs. Radó Rózi Colorinde szerepét s jó ízű kacagásával a közönséget is nevetésre indította.

Tegnap adták *Scherry* világhírű bohózatot operettet, ma délután került színpadra *Sanyaru Vendel, a divinisza* s este Verő György *Megyecekek* című népszínműve. Az utóbbiakról jövő számban teszünk jelentést. V-r.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A honi iparért.** A mit az alábbi sorokban megírunk az a honi iparért történik ugyan, de csak részben; mert mindnyájunknak, nekünk fogyasztóknak az érdekében is. — A kényszerűség, a megelégetés nehézsége adta hozzá a gyakorlatot a honi ipar szeretete mellett. Arról adunk ugyanis hírt, hogy kezdeményezés történt az irányban, hogy városunk nagy számu ifjuságát, illetve szüleit és tanárait megnyerjék annak a tervnek, mely szerint kizárólag honi ruhakelmékből csináltassanak ruhát, a szabókat pedig arra bírva, hogy a lehető legutjánosabban állítsák elő az öltözetet. Két cél lehet tehát a tervező szemei előtt: a honi ipar pártolása és a fogyasztó közönségnek megnyerése, mely másutt rendel s gyakran külföldi vásárol. — E terv kivételénél szabónk is nyerne, mert nagyobb lesz rendelők köre. — A tervnek már sok szülő nyert meg a tervező Vörös Ferenc tb. főjegyző, aki legközelebb a tandárok- és szülőknek ba fogja mutatni a ruhamintát a szabók meghallgatásával megállapított feltételekkel.

— **A tüdővész pusztítása.** Hazánkban az összes hallozások egy nyolcadrészét teszi ki a tüdővész pusztítása. Ezt olvassuk lapunk mai vezércikkében. Vajjon Selmecebányán milyen az arány? minő pusztítást visz végbe ez a szervező betegség? Azt olvassuk a főorvos jelentéséből, hogy városunkban a hallozásoknak majdnem a fele a gyermekbetegségekre és a tüdővészre esik. Az 1902. év I-ső felében 256 haláleset közül 98 esett a tüdővészre, 1903. év I. felében 293 haláleset közül 77, 1904. év I-ső felében 255 haláleset közül 72 esett a tüdővészre. Az átlagból tehát nagyon messze esünk, a mennyiben haláleseteknek egy harmadánál nagyobb részét teszi a tüdővész okozta halálesetek! Elszomorító adatok, melyeket kedvezőbbekké első sorban egységes munkáslakások tömeges építésével lehetne változtatni.

— **Okf. G. Selmecebányán.** Bányászati és erdőgazdálkodási ifjuság évenként meg szokta ünnepelni a gyászünnepe évfordulóját. Ez évben is

megünnepelte azt, gyászlobogó alatt vonulva be a Boldogasszony templomba reggeli 9 órakor, a hol esendés misét hallgatott, az isteni tiszteletlen részt vett a bányászati és erdőgazdálkodási új rektora dr. Fodor László főbányatanácsos és Faller Károly bányatanácsossal, a városi tisztikarj egy részének élén Sztinyai József kir. tanácsos polgármester, a bányaiskolát Székely Vilmos tanár képviselte stb. A k. k. naggyűlési ünnepi összes tanulói tanárral, az irtalmas növények tanintézetének növendékei is teljes számban együtt gyűltek össze a leggyászosabb évfordulón. A 48-as honvédek kis csoportja ezúttal elmaradt, megállta a részvételben honvédeinket a betegség, mely miatt gyász lobogójuk kibontatlan maradt. Helyesen tette az ifjuság, hogy fel-feljutja ami nemzeti Golgothának emlékéit, hazafias kötelességet teljesít azzal s nemes érzületéről tesz tanúságot a kegyeletes megemlékezés.

— **A ki a szülőit keresi.** Ezen a címen már kétszer emlékeztünk meg a szegény Miska bojtárról, a ki a távoli Sömogyből epedő sóhajokat küldözget erre ami hegyünk felé, ahol egykor boldog gyermekéveit élte, ezekből is csak mintegy kettőt, hármát, hisz az 5 bemenődsza szerint, mit a községi jegyző feljegyezt, három éves lehetett, amikor szülőitől ellopott. A nyomozás megindított Selmecebányán is és már némi nyomokra is vezetett. Állítólag egy Béres vagy Béles nevű családunk tünt el 30—34 év előtt a kis gyermeke, akiről azt mondták akkor, hogy komédiások lopták el. — Valószínű, hogy rövid idő alatt többet, biztosabban is közzölhetünk a nyomozás eredményéről. De ha valaki többet tudna arról, egy sziveskedjék erről Vörös Ferenc tb. főjegyző és Pogány Béla biztost értesíteni, kik — az utóbbi hivatalból is — melegen érdeklődnek a szegény Miska sorsa iránt. Az a Béres család akiről szó van, a Felsőúton lakott, a Brozsek-ház közelében.

— **Kell-e burgonya?** A város tanácsa e héten fog határozni a burgonya közfogyasztási célokra való megrendelése ügyében. A kinek tehát burgonyára van szükségük, jelenkezzenek a polgármesteri hivatalban. Az árakat majd csak szerdán vagy csütörtökön állapíthatja meg a város tanácsa, de előre is biztosíthatja a fogyasztó közönséget, hogy azok a lehető legutjánosabbak lesznek. Egyébiránt egy tudjuk, hogy a jelentkezés utolsó határidejét a tanács dobszó utján adja a közönségnek tudtára.

— **A húsüzorosa ellen.** Ipolygáson Halász Ferenc a Honti Lapok szerkesztője kezdeményezésére több család szöveket készírt húsarcnok felállítására érdekében. Helmbacker Nándor kir. tiszti elnök elnökléte alatt értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy a beérkező ajánlatok közül az egyik környékbeli mészáros ajánlatát elfogadva, azt megbizták húsarcnok felállításával, ahol szerződésileg megállapított áron fogja a húst árucsítani. Most már majdnem az egész lakosság itt szerzi be húsüzőségét, mellőzve a többi mészárosokat, akik vonakodtak a húsárakat leengedni.

— **Szindarobok.** Az ójszaknagyarországi szinkerelet színbírálo bizottsága augusztus hó 30-án tartott ülésében az 1904—5. évi szinderepre szóló műsort a következőké állapította meg:

I. Operettek: 1. Aranyvirág (eredeti új); 2. Scherry (francia új); 3. Vándorlegény (eredeti új); 4. Tavasz (német); 5. Katona kisasszony; 6. Boszorkányvár (német); 7. Boccacio (német); 8. Orfeus a pokolban (francia); 9. Szép Helena (francia); 10. Gésák (angol); 11. Görög barabzsa (angol); 12. Kis molnárné (eredeti); 13. Madárász (német); 14. Kis hadnagy (eredeti); 15. Rip (francia); 16. Bob herceg (eredeti); 17. Drótostól (német); 18. Bányamester (német); 19. Király fogás

(eredeti). II. Drámák és színművek eredetiek: 1. Rafael (Vár); 2. Súrsum corda (új Bosnyák); 3. Sötétség (Ruttkai); 4. Lemondás (Kareag); 5. Híves (Kareag); 6. Testvérek (Fereny); 7. Rablécék (Fereny); 8. Czeczik házássága (Csiky); **Történelmi színművek:** (Tanulói előadások): 1. Kőnyves Kálmán (Jókai); 2. Thurán Anna (Bartók); 3. Bánkban (Katona); 4. Áldozat (Vörösmarty); 5. Bibor és gyász (Hegedűs); 6. Nyegyelik László (Dobsa); 7. Második Rákóczy (Szilgiet); **Schakespeare.** (Tanulói előadások): 1. Romeo; 2. Hamlet; 3. Téli roge; 4. Makrancos hölgy **Molière:** 1. Fősvény; 2. Képzelt beteg. **Idegen nyelvből áttulietelt drámák és színművek:** 1. Hagdai hercegnő (Dumas); 2. Demise (Dumas); 3. Delila (Fenillet); 4. Egy szegény ifju (Fenillet); 5. Folt, amely tisztít (Ehrgeray); 6. Lovodni árva (Bixheifer); 7. Jóbarátok (Sardou); 8. Willems marqis (Sand Georges); 9. Ghetto (svéd új); 10. A pénz (svéd új); **III. Vigjátékok (eredeti).** 1. Főlöszeges férjek (Beöthy); új 2. Utolsó szerelem (Dóczy); 3. Csók (Dóczy); 4. Az első vihar (Hercegnő); (Tanulói előadások); 5. Fenn az ernyő, nincsen kas (Szilgiet); 6. Aesopus (Rákossi); **Idegen vigjátékok:** 1. Könyvtárnok (Móser); 2. Egyenlőség (új angol); 3. Mongodiv felesége (Toelche); 4. Napam asszony (Sardou); 5. Aranyhalak (Blumenthal); 6. Mintaférj (francia); 7. Idegesek (Sardou); 8. Niobe (angol); 9. Doktor bohóci (10. Pillangó csata. **IV. Énekes színművek, bohózatok:** 1. 7 Schlesinger bohózat (új); 2. Czigányélet (Dankó); 3. Falu rossza; 4. Huszárcsiny; 5. Parasz kisasszony; 6. Igmándi kispap; 7. Ingynélök; 8. Vörös sapka; 9. Spitzer Régi; 10. Nagyapó; 11. Strike; 12. Lilomfi; 13. Egy tót legény Amerikában; 14. Siroki románé és 15. Magdusa öröksége.

— **A szegény iskolás gyermekek felruházására** a mult héten Palancsányi János 3 K 60 fillért ajándékozott.

— **A megmeredett asszony.** E hó 5-én egy ismeretlen asszonyra bukkant a kegyesrendi ház folyosóján a cseleedség. Az asszony teste hideg, merev, szeme hunyva volt, s mindenki azt hitte, akár látta, hogy az asszony halott. Az előstető rendőr, majd a t. főorvos még némi életjelet fedezett fel benne, s beszállított a városi kórházba, a hol a gondos ápolás magához térítette s pár nap mulva elhagyja a kórházat. A szegény asszony elmebeteg, a ki már többször esett ilyen merev görcsös állapotba. Felgyógyulása után övéhez szállítják Hodrusbányára.

— **Katona élet.** A mult napokban annyi katona fordult meg városunkban, hogy az idegen biztosra vehette, hogy itt valamelyik ezred állomások. Hazajöttek fiaink, ami katonáink, a főiskola ifju tisztjelöltjei és hadnagjai is nagy részt egyenruhájukban mutatkoztak be az utthonukban s viruló egészségükkel időve nem lehet olyan rossz az a katona élet, mint a minőnek azt a mamák tartják. Mint halljuk, Léván csupán egy ezrednél tizenegyen maradtak vissza önként katonaként és pedig közöttük olyanok is, akiknek családjuk van. Mint mondják, így biztosabb a kenyertük, amennyiben nekik meg lévén a rendes élelmestésük, fizetésüket családjuknak adhatják. — A népkelkeldsi szemle is sok régi katonát hozott össze, mely e héten tartott meg.

— **Betörés.** Belsőbányán szeptember 30-án éjjel Puskás Pál lakásának kamráján levő ablakot eddig még ismeretlen tettesek lefeszítve ezen át a kamrába halottak és onnan egy ládából 9 női szoknyát, 10 fejkendő, 6 női inget, 6 ingváltat, 1 mellényt, 2 asztalterítőt, 1 szürk, 1 alsónadrágot és 1 férfi inget ellopottak; 140 K értékben.

— **A horvati piktor.** Inkább a veszedelmhez való fastelmény lehetett volna a címe e soroknak, melyekben kárlatának csendéletéből egy eseményt látni olvasó közönségünk elé. — Az

előmenyeket mellőve egyenesen ami Capulet polgárúrsának fehér fala házára mutatunk, amelyen sötét-fekete színű az óriási alakjai vetették át az uramat, a lehel színek alig hagyva csak kis helyet is. És minő alakok? Olyanok, hogy a ház ura, akinek a tiszteletre méltó tü és oltó a bennszülett fegyvere, oly haragra lobbant, hogy nemcsak a falostót, de még a saját házát is elkívánta innen a földszínéről valamely feneketlen bánya, emberekől soha sem látható üregébe. Az a fal sehogyan tűnt el, sőt reggel már anyu-nyira kiféltetve vonó erejét, hogy a fél város úpe is csodájára járt az érdekes freskóknak. Ki? a bűnös? kérdék mindannyian: Azonnal meg is felelték a kérdésre mindannyian: csakis Montagne műve lehet e szörnyű mű. — Halál fia, ordít a gazda s halljuk immár, hogy «fegyver csörg, haló hörög». — De hála a távolságnak, mely a megfeszített ház és Montagne polgárúrsának között elhúzdók, a nap nem szállt vértóba, csak az oltó csöngése vala, és s a gazda egyenesen Veronába rohan, illetve, miután Selmechányra közelebb van, hát ide jön s törvény elé viszi a nagy bünyét. Az esemény számba menő tárgyalás a napokban folyt le étnék, étkébb és legelőnkébb érdeklődés mellett s a vége az lón, hogy a Montagne családban nem lévén Romeo, a sors haragját a kis Jamának kellett elviselnie, a ki az ő gyalu forgató mesterének ezidőszent az inasa és egyszerszánd udvari piktorja; — Juliáról éppen nem lehet szó e családi tragédiánál, mert ebben a gyűlöletesség magába játsza a szerepet szerelem nélkül. A sors haragjának viselésére kiválasztott Janó így kérészeresen bűnhődött volna, ha mestere ingyen nem szól a bíróság előtt: A freskókat az én rábeszélésomra festette a Janó, a büntetés engem érjen, elvállalom a felelősséget és készségesen ísleték, mert nekem lelki gyönyörűséget okozott Capulet ellenfelem haragja, no meg csak az ékes freskók is. És Montagne fizetett, Janó pedig a dútiba került s e mellett még ama torzképeknek itéli művészi kivitelü figuráknak is kénytelen vala a fehér falról eltávolíttatni. Megtette, de hajh! mi történt? A dühös Capulet az utolsó fekete pont letérlelésre a Kobutoványban vágott mogorófa pálcával reá zúdít a szerencsétlen Janóra a sorsnak minden csapását, mi a bíróni ítéletbe be nem foglaltatott. Itt leve volna a nagy tragédiának, méltóan fejezték be Janó jalkiállítását; — de kezdetét veszi a második fejezet, melyet Montagne indít a bíróság előtt, hogy aztán sohasem legyen vége a gyűlöletnek, a amelyről megirta a költő, hogy olyan mint az olajos korsó, hogyha fogy ismét telik.

— **Baleset.** E hó 2-án Oberlas Károly felsőpáti fuvaros Selmechányra hozta Koposa Lenke felsőpáti lakost; — az Új-uton amint leléle haladt a nyaklók elszakadtak és a kocsit a lovak nem hirték visszatartani, sőt ettől megvadulnak és grútt vágatásba csaptak át, mely alkalommal Oberlas Károly a kocsiból kiesett és egy kerékvetőbe ütötte fejét. Eszméletlen állapotban került a kórházba, a hvor a rendőrség vitte és a hol dr. Kopp tiszt a fuvaros vette kezelésbe; — ma már jobban van.

— **Lopás.** E hó 7-én déjjel a Fűrőd-utca 207. számú házának udvarán levő tyúk ól zárját feltörték és onnan Herkely Imre posta- és távirás ellendő kárára 8 drb kappant és 2 drb tyúk-ótlapot elloptak. Kezdődik a hideg idő, jönnek a tolvajok is; — jó volna talán a rendőrségnek most nagyobb vigyázatot kifejteni; — persze kevés a rendőri és nagy a város területe és sok okos embere a városnak mégis azt mondja, hogy minnek a rendőrség, elég volna ide egy-két bakter is, akik déjjel alsznak!

— **Mi ez?** Midőn a múlt hónapban Halmaj Imre színgazgató titkárának bérleteket gyűjtött töb-

ben kijelentették, hogy nem vesznek bérletet, mert a jobb darabokat rendezen bérletlenülben adják, mire a titkár kijelentette, hogy a szelvények kivétel nélkül minden előadásra érvényesek lesznek, mire a bérletszelvényeket megváltottuk. És ime mi történt? — Már az 5-dik előadásnál, e hó 8-án a szelvények érvényesek ugyan, de csakis 40 fillér ráfizetéssel! Kérdem már most, hogy a jövőben váltunk-e bérletszelvényeket, ha a jobb darabokra mindig rá kell fizetnünk?

— **Schelmech-éval.** Ugy-e kedvesen bangzik ez az s-c—h-éval író? Akinek tetszik, az nyagban gyönyörködhetik a Herczog Mátyás-féle divatúrs kereskedés egy cikkén, se magyar, se német felirás csufoskodik a magyar helyesírás rovására. Sokan figyelmeztettek bennünket erre az s-c—h-ra, amek elsősorban mindenesetre az üzletlajdonos izlésére vall, de azért azt is sejtjük, hogy annak az emlékének se készítője, se anyaga nem selmech, még csak nem is honi. Ne ilyen emlékek álljon elő Herczog Mátyás ur! Az a jó öreg Schemnitz belenyugodott abba, hogy tőle a ch-át elvették s ezzel egy kissé magyaros köntöst adtunk az új Selmechnek s ne irigyljék meg a magyar nyelv ez igénytelen hódítását az ilyen emlékkészítők!!

— **A József főherceg Szanatorium Egyesület** jótékonycélú sorsjátéká iránt országsszerte nagy az érdeklődés. Régen volt sorsjáték, amely nyeresi esélyeivel oly kedvező lett volna. Az egy koronás sorsjegy a 22 ezer koronás nyereményen kívül, 5000, 3000 koronás nyereményeket ad. Van összesen 724 nyeremény. A legmelegebben ajánljuk olvasóinknak szeretetteljes érdeklődésbe ezt a sorsjátékot, mely a mellett hogy vele nemzeti veszedelmet akarnak enyhíteni, még a résztvevőknek oly valóban értékes nyereményeket nyújt.

— **Gyakorlati baromfitenyésztés** a címe Parthay Géza új könyvének, mely szakszerűen és gazdagon, illusztrálva foglalkozik a tyúkok, pulykák, gyöngytyúkok, kacskák és ludak sikeres tenyésztésével. Parthay ezen könyve nemcsak az egyetlen legjobb baromfitenyésztési munka, hanem teljesen gyakorlati alapon van írva, így minden tenyészlő nagy hasznát veheti. Ára 3 korona és Joerges Á. öz. és fia könyvkereskedésében megrendelhető.

— **A Tanulók Lapja** most megjelent októberi első számával kezdi meg tizenkettedik évfolyamát. A magyar ifúság legkedveltebb lapját Gaál Mózes szerkesztő igaz szeretettel és lelkesedéssel. Az első számban kezdődik Dickens világ-hírd regénye: Copperfield Dávid, Mikes Lajos ügyes átdolgozásában; Gaál Mózes »Az én legkedvesebb virágom« című költeményt írt be. Érdekes cikkeket szólnak Japánról, a tej-ről, a temető madarairól. Érdekes eredeti elbeszélést Krudy Gyula írt a »Cirkusz király« címen. Izléses képek tartják az első számot. Fejtőró rovata élénk. A rejtélyes megfejtési között értékes könyvjutalmakat soroz ki hétről-hétre a szerkesztőség. A Tanulók Lapjának előfizetési ára egész évre 9 korona 60 fillér. Előfizetheti Budapest, IV., Egyetem-utca 4. Franklin-Társulat. Melegen ajánljuk a szülők figyelmébe.

— **Az Amatőr.** Az amatőr-fotográfia mai rohamos terjedése, nagy népszerűsége és mindinkább nemes művészetté való kialakulása iftején igazán időszerű annak a pompásan illusztrált, díszes folyóiratnak a megjelenése, mely Az Amatőr címen most indult meg, mint az Esterházy Mihály gróf elnöksége alatt álló budapesti Photo-Club hivatalos közlönye. Az Amatőr programja, hogy legnevesebb amatőrjeink és írónk cikkei

és fényképfelvételei révén minden érdekesebb fényképezési eljárással szakszerűen és mégis élvezetes formában megismertesse az olvasót. Ilyképen kezdőknek épügy szolgálat tanácsokkal és utmutatással, mint a művész fotografusnak. Rovataiban hírt ad az összes hazai és külföldi fedezések-ről és kísérletekről s minden, a fotográfia terén elért eredményről. Közli a szakegyesületekre és kiállításra vonatkozó híreket s kiad minden hozzá beküldött szöveg és művészi képet. Minden számtól a szöveg közre nyomott illusztrációk kivül műmelletteket is diszít. Az Amatőr azonkívül versenyeiket is fog rendezni s az előfizetői által beküldött képek közül a legjobbakat díjjal tünteti ki s belőlük külön kiállítást rendez. Adás—Vétel —Csere című rovatában előfizetőinek fényképező-gépek és felszerelések vételére, előadásra vagy felvételek becsérelésére vonatkozó ajánlatait ingyen közvetli; szerkesztői üzeneteiben pedig felvilágosít az a hozzá intézett szakszerű kérdésekre. A Kohlman Artur dr. szerkesztésében megjelent újság 1. számának gazdag tartalma a következő: Programunk: — Gróf Esterházy Mihály: A háromszínyomotról. — Gróf Esterházy Mihály. — Szana Tamás: Művész amatőrök. — Kézdi-Kovács László: Fotográfia és grafika. — Róza Miklós: Piktúra és fotográfia. — Yartin: A fotográfálás jelensége. — Kohlman Artur dr.: Műfajok a fotográfiában. — Rottenbiller Ödön dr.: Egyéniség a fotográfiában. — Schmidt W.: A praktikus előhívás alapelemei. — Fényképezési eljárások. — Hazai krónika. — Külföldi krónika. — Irodalom. — Szerkesztői üzenetek. — Különösen érdekes Tóth Bélának az »Esti levelek« nagynevű írójának egy levele, melyben bejelenti, hogy Spanyolországi és afrikai utazásairól cikket ír és felvételeket ad az Amatőrnek. — Képeket a következő művészekről közöl az első szám: A cimlapot festette: Cserna Rezső. — A belső fejlécezt rajzolta: Lakatos Artur. — Műmellettek: Kelemen Lajos dr.: Magdolna. — Gróf Esterházy Mihály: Csendélet-tanulmányok I—III. — Gróf Esterházy Mihály arcképe. — Gróf Esterházy Mihály: Nyílt tengeren. — Joannovich Pál dr.: A San Marco. — Magyar-Rosenberg Emil: Női arckép. — Magyar-Rosenberg Emil: Tanulmányok. — Hubenay József: Castor és Pollux. — Magyar-Rosenberg Emil: Tavasi hangulat. — Keller István dr.: A kis Robinson. — Művészi fejlecek I—IV. — Az Amatőr kéthetenként jelenik meg nagy 4° alakban 16 oldalon, számos képpel, külön műmellettekkel s előfizetési ára egy negyed évtre 3 korona 60 fillér. Egyes szám ára 60 fillér. Mutatószámot a kiadóhivatal (Budapest, V., Honvéd-utca 10.) ingyen és bérmentve küld mindenkinek, a ki ez iránt egy levelezőlapon hozzá fordul.

Szerkesztői üzenetek.

F. urnak Z. A főiskola szervezési szabályainak kimutatását már közöltük. Megküldöttük. — Okt. 6. Selmechbányán. Hát bizony mi is másképen óhajtottuk volna, de azon már csak jövő alkalommal lehet segíteni. Ilyen erős és sűjtő kifakadásoktól tartózkodjunk e gyászos emléktűnpen. — Csak készületlenség és hanyagság volt az, amit a levél írja kizsakaratos mellőzésnek, kegyeletlenségnek mond.

SELMEC-ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

Ar anyakönyvi hivatalok bejegyzősei.

1904. évi szeptember 23-tól október 8-ig.

Születés.

Kres Ferenc,	Helmok Katalin	Selmechbánya
Ruthényi Károly,	Gasparik Margit	Isány Selmechbánya
Pallér J. zsef,	Nemecz Anna	"
Ivanics Rezső,	Urban Zsuzsanna	"
Gürtler János,	Bulla Franciska	Isány
Lazka Antal,	Lelozsók Irén	Bu Banka

URANOS - K É K

ruha-mosáshoz
la legjobb kéktőszér
 — Törvényesen védve. —
 Mosó-intézetekben, háztartásokban a legked-
 veltebb ruhakékitő.
 — Olcsó és felülmúlhatlan! —
 Kis öveg 24 fill., tiszteri mosáshoz elegendő.
 1 nagy öveg 1 K 00 f., 1/2 öveg 1 K.

Kapható mindenütt!
 Utamatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos gyártó! **HOCHSINGER TESTVÉREK** vegyészeti gyára. **BUDAPEST,**
 VI. Rózsa-utca 85. sz.

Amerikába
 Díjmérérlés a III. osztály-
 lyon

== **100 korona** ==

Bécsből Antwerpen át
NEW-YORK, PHILADELPHIA
 ollátással együtt

Hogy ezen olcsó kivételén áron mehessen az utas, kell
 hogy kizárólagos gyártó!
RED STAR LINE
 Wien, Wiedner Gürtel 20.

CSERNÁK GYÖRGY
 CHÉ-ÉSZZÉLETE
 SELMECBÁNYÁN, KOSSUTH-TÉR.

Női- és férfi-lábbel, legfinomabb bel- és külföldi anyag-
 ból a legújabb divat szerint.

..... Kész cipőraktár.

Olcsó gyümölcs
 nagyban és kicsiben kapható
SCHMIDT FERENCNÉL.
 (Akadémia u. 196.)

Treiter János
 czipész
 Selmecebánya, o. o. Szt.-Háromságtér.

Ajánlja dusan berendezett férfi-, női- és
 gyermekeipő-raktárát.

Készítés mérték szerint pontosan és olcsón.
 Cipőkészlet az árucsarnokban.

Ügynökök
 felvételnek igen kedvező feltételek mellett

Erzsébet-szanatorium-sorsjegyek
 részletfizetés mellett elárulására.

FUCHS H. váltóháza
 BUDAPEST, IV., Keoskeméti-u. 1.

Nyavalyatörés!
 Ki nyavalyatörés, poros és más ideges állapotba
 szenved, kéjen iratni, nyugán és berentes kap-
 szabd. Hatlyú gyógyszer által Majna Frankurt.

Olcsóság! Leállításértesítést! Saját érdekében hirdessen kizárólag **LEOPOLD GYULA** hirdetői Irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 84. Szakavatatlansági Pontosság!

Császárfürdő
 téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előrangú kénes hévíz gyógyfürdő,
 páralán gőzfürdővel, legmodernebb
 uszodákkal, poma és ásványvíz-
 uszodákkal, kő- és kádforrásokkal.

200 kényelmes lakosztállyal.
 Prospektus kívánatra
 ingyen és bérmentve.

KÖZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESÉBB
 a **KRIEGER-féle**
REPARÁTOR

1 öveg 2 koronán, kis öveg 1 kor.
 Főrtár: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR,** Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENŐSÉGI ÉLŐZÉKENESEGI SZERENŐSENPÁRTÁR NYOMEN ÉS BÉRMENYVE!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA
 BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.
 10,000 sorsjegy, 65,000 nyer. — Nyeremények összege 14,489,000 korona.

A Kisbirtokosok
 Országos Földhitelintézete
 BUDAPEST, V., GEZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad kölcsönöket az elő-
 levet-közföldösöket, melyek után

100 évre a tőke del 6.00%	20 évre a tőke del 4.00%
50 évre a tőke del 5.00%	10 évre a tőke del 3.00%
30 évre a tőke del 4.50%	5 évre a tőke del 2.50%
20 évre a tőke del 4.00%	3 évre a tőke del 2.00%

fiatemoó járadékul a törlesztéssel együtt.
 Dövebb felvilágosítást az intézet
 díjmentesen ad.

HOTEL PÁRIS SZÁLLODA
 SAJÓKÖRUT 25. SZ.
 100 szoba 200 K-mál feljebb szisztemiálással és villany-
 lámpával megvitt. Fűtés, égásgáz-berendezés, ártomány
 a szobákban. A házban. Világos vasuti megállóhely az
 összes pályaszak és a hajók felé.

REMINGTON
 FEJELMUNDRATLAN

IRÓGÉP
 ÚJ MODELLJE
 megjelent!
 PROSPEKTUST KÜLD
GLOGOWSKI ÉS TÁRS
 BUDAPEST
 ANDRÁSSY-ÚT 12.

LEGKÖLÉTESEBB

Őn nagyon időnek látszik!
 Fesse haját a **CZERNY-féle**
Tanningene
 HAJFESTŐ-SZERREL.

Vicálék kévenek általános helye
KLIVÉNYI FERENCZ
 vendéglős előrangú ettermel
 Budapest, VI., Andrassy-út 39.

Külön nagy szoba, majdli tőke-borok és
 a végén "PSCHORRMAU" egyedül kitérés.

As egyenlő leterő valódi szaga
SZÉPÍTŐSZER
 a Balassa-féle valódi anyag
 mely szonnal átváltozik minden szepítő, mélyfoltos, pattanás, milt-
 essert stb. és az utának üvegletét kitaszogó kölcsozó.
 Hőgégőnk kölcsozóberendezés!

Egy öveg ára 2 — K. hozzá agortas-tappan 1 — K. póder 2 — K.
 Postal ártételek apona.
Balassa Kornél gyogyszerész.
 Budapest — Erzsébetfalva.

VÉRGYÓGYÍTÁS
 A legkisebbek gyógymod: asthma, szív-, gyomor-,
 idég- és bőrbai, szélháadás, elmeavarr stb. ellen.
 Mészapartia és egyedül kölcsozó!
D. KOVÁCS J. főorvosi orvos
 BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRUT 18. SZ. I. EM.

LEKEDVEJÉB LEGKÖLÉTESEBB
 ARCISZILVÓ-ÉS
 SZÉPTŐ SZEREK.
Shácia

KRIEGER-féle
 = CRÉME 2-KOR
 = PUPÉRI
 = SZAPPANI

Koronát: **KORONA**
 = PUPÉRI
 = SZAPPANI

Koronát: **KORONA**
 = PUPÉRI
 = SZAPPANI

OSERS és BAUER
 MOTORGYÁR

BUDAPEST
 V., Lipót-körút 7.

**Benzin- és
 petrolin-
 motorok**

BÉCS
 Drednerstrasse 7B-85.

**Benzin- és
 petrolin-
 lokomobilok**

Szívógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.
 Zsuzsanyi berendezések működésben. — Előreindító gyártmány. — Kezrevaló fűtési felteletlek.

PLATSCHEK WILMOS
 FÉRFI- és GYERMEK-ruha ártírháza
 Budapest, V., Károlyi Városháza (Károlyi-körút)